

Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky č. s. 52 na Osvetové centrum vyšehradskej kultúry

Národná kultúrna pamiatka „Dom meštiansky“ súpisné číslo 52, evidovaná v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslo 4142/0 je dvojpodlažný dom z 2. polovice 18. storočia, klasicisticky upravený po požiari mesta v roku 1829, po roku 1945 upravovaný na II. podlaží z vnútra pre potreby OÚNZ. Dom je náročná budova, priečelím situovaná na námestie. Priečelie tvoria dva bočné rizality, ktoré dopĺňa stredný, málo vystupujúci s bránou. Táto budova bola v minulosti využívaná ako katolícka škola a neskôr špitál a chudobinec a bola postavená ako súčasť monumentálneho klasicistického rímsko-katolíckeho kostola s. petra a sv. Pavla, ktorý bol postavený v roku 1838 podľa projektu Ing. Fridricha Wunscha na mieste kostola, zničeného rozsiahlym požiarom mesta 26. júla 1829. O udržiavanie a opravovanie školy sa staralo mesto v zmysle kanonickej visitácie z roku 1814. Katolícka cirkev sa výrazným spôsobom podieľala na fungovaní tohto zariadenia. Medzi významné osobnosti pôsobiace v Jelšave v nadväznosti na túto školu boli Jurika Joanes, katolícky farár, Lovasz Micaiel, Hoffner Ignatius, Werbiar Petrus, Samuel Gál, Ede Lafeurse, Antonius Schuster, Adabertus Szoltesz, Anton Richter.

Situácia po ukončení projektu

Rekonštrukciou NKP „Meštiansky dom“ na Osvetové centrum vyšehradskej kultúry, budeme pokračovať v pôvodnej myšlienke pre ktorú bola budova postavená, a to šíriť vzdelanie a kultúru, odovzdávať historický odkaz ďalším generáciám. V zrekonštruovanej budove bude umiestnené Mestské múzeum Jelšava a Osvetové centrum Vyšehradskej kultúry Jelšava, ktoré budú prezentovať komplexnú múzejnú dokumentáciu regiónu, v ktorom budú pôsobiť. Budú tu realizované vystúpenia umelcov, prezentácia výrobkov remeselnej činnosti, zriadené stále expozície partnerských miest Jelšavy – Uničova z Českej republiky, Tótkomlós z Maďarska, Nadlaku z Rumunska a Szczekocin z Poľska. Vhodným spôsobom budú realizované prezentácie histórie mesta a regiónu pre žiakov materských škôl, základných škôl s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity. Vhodným spôsobom bude realizovaná prezentácia kultúry marginalizovanej rómskej komunity s dôrazom na ich históriu, zvyky a tradície. Zariadenia budú vyvíjať osvetovú činnosť, budú realizované rôzne prednášky, sprostredkovať informácie a poznatky z kultúry, prehľbovať vzťah ku kultúrnej identite národa, národnostných menšín a etnických skupín, vychovávať umením a k umeniu najmä rozvíjaním záujmovej umeleckej činnosti, vyhľadávať, ochraňovať, uchovávať a sprístupňovať hodnoty ľudových tradícií, napomáhať prevencii protispoločenských javov a drogových činností, umožňovať ľuďom naplňovať ich voľný čas kultúrnymi aktivitami, organizovať kultúrno-spoločenské podujatia zabezpečovať knižničnú, kultúrno-informačnú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť, zabezpečovať výmenu skúseností z kultúrno-osvetovej práce.

Zdôvodnenie vhodnosti realizácie projektu

Jednou zo základnou myšlienkou Osvetového centra vyšehradskej kultúry je zabezpečovať knižničnú, kultúrno-informačnú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity. Cieľom je prispievať k naplňaniu Strednodobej koncepcie rozvoja rómskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike – solidarita – Integrita – Inklúzia 2008 – 2013 v oblasti výchovy a vzdelávania, kultúry a formovania vlastnej rómskej identity, zvyšovanie citlivosti verejnosti vo vzťahu k Rómom,

vytvorenie širšieho spoločenského mandátu pre plnenie tejto úlohy prostredníctvom osvetových a kultúrnych aktivít.

Mesto Jelšava sa nachádza na území existujúcej kultúrno-poznávacej cesty na Slovensku – Gotická cesta – v ktorej je zahrnuté územie Gemer.

Rudohorie a jeho nerastné bohatstvo bolo určujúcim faktorom pre vznik baníctva, hospodársky rozvoj v stredoveku výrazne prispel k oživeniu regiónu. vzácnym produktom tejto doby sú mnohé kultúrne pamiatky, predovšetkým stredoveké kostoly s umelecky hodnotnou výmalbou v technike pravej fresky a vzácnym mobiliárom. Na Gemerí sa vyskytujú početné jaskyne – kvapľové, ľadová a aragonitová. V krásnohorskej jaskyni pri Rožňave sa nachádza najväčší kvapľ na svete, ktorý má výšku 32,6 m a je zapísaný v Guinnessovej knihe rekordov.

Podrobnejšie informácie

Názov Projektu	Rekonštrukcia a obnova národnej kultúrnej pamiatky na Osvetové centrum vyšehradskej kultúry
Kód ITMS	22130120070
Operačný program	Regionálny operačný program
Spolufinancovaný z	Európsky fond regionálneho rozvoja a štátny rozpočet SR
Prioritná os	3 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a rozvoj cestovného ruchu
Opatrenie	3.1 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov
Celkové oprávnené výdavky	1 679 958,50 €
Výška NFP	1595 950,58 €
Spolufinancovanie	84 007,92 €

Miesto realizácie Projektu

NUTS II	Stredné Slovensko
NUTS III	Banskobystrický kraj
Okres	Revúca
Obec	Jelšava
Ulica	Námestie republiky
Číslo	52

Ciele Projektu

Cieľ projektu	Priniesť osvetu do regiónu rekonštrukciou bývalého meštianskeho domu v meste Jelšava
Špecifický cieľ projektu 1	Zabezpečiť kvalitné vypracovanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok ako aj plynulú implementáciu v prípade schválenia tejto žiadosti
Špecifický cieľ projektu 2	Zateplením, debarierizovaním, obnovou interiérových priestorov a novým vnútorným a IKT vybavením dosiahnuť zlepšenie podmienok pre žiakov a zamestnancov školy

Merateľné ukazovatele Projektu

Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
výsledok	celková plocha technicky zhodnotených objektov	m ²	0.00	2010	6 278.00	2010
	počet technicky zhodnotených objektov	počet	0.00	2010	8.00	2010

	maximálny počet používateľov (kapacita)	počet (osôb)	690.00	2010	690.00	2010
dopad	počet nových služieb a kvalitnejších (inovovaných) služieb poskytnutých v podporených zariadení celkom	počet	0.00	2010	4.00	2015
	počet používateľov nových alebo inovovaných služieb	počet	0.00	2010	650.00	2015
	počet žiakov základných škôl/štvrtých stredných škôl/detí v predškolských zariadeniach využívajúcich nové alebo kvalitnejšie služby	počet	0.00	2010	555.00	2015

Merateľné ukazovatele pre horizontálne priority

Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
dopad	počet zariadení, v ktorom je prostredníctvom realizácie projektu podporený rozvoj informačnej spoločnosti	počet	0.00	2010	1.00	2015
	hodnota projektu, ktorého výsledky alebo dopady sa dotýkajú rozvoja informačnej spoločnosti	EUR	0.00	2010	1,276,182,460	2015
Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
výsledok	zniženie energetickej náročnosti budov využívaných podporeným zariadením	%	0.00	2010	56.100	2010
		kWh/m ²	0.00	2010	122.800	2010
	zateplená plocha	m ²	0.00	2010	7,547.000	2010
	zvýšený inštalovaný výkon zariadenia zodpovedajúci obnoviteľným zdrojom energie	MW	0.00	2010	0.015	2010
	počet novovytvorených pracovných miest	počet	0.00	2010	1.00	2015
dopad	ročné úspory energie realizovaním projektu	GJ/rok	0.00	2010	1,357.300	2015
Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
výsledok	počet vytvorených pracovných miest cielene pre MRK	počet	0.00	2010	0.00	2010
dopad	počet projektov identifikovaných ÚSVRK ako cielene zameraných na MRK	počet	0.00	2010	1.00	2015
	hodnota projektu identifikovaného ÚSVRK ako cielene zameraného na MRK	EUR	0.00	2010	1,276,182.460	2015
	počet nových a kvalitnejších služieb poskytovaných príslušníkom MRK v podporených zariadení	počet	0.00	2010	4.00	2015
Typ	Názov indikátora	Merná jednotka	Východisková hodnota	Rok	Plánovaná hodnota	Rok
výsledok	počet projektov, ktorých výsledky alebo dopady sú cielene zamerané na podporu rovnosti príležitostí	počet	0.00	2010	1.00	2010
	hodnota projektu, dotýkajúceho sa problematiky rovnosti príležitostí	EUR	0.00	2010	1,276,182.460	2010
	počet debarierizovaných zariadení	počet	0.00	2010	1.00	2010
	hodnota projektu zameraného na debarierizáciu	EUR	0.00	2010	1,276,182.460	2010
	počet novovytvorených pracovných miest obsadených mužmi	počet	0.00	2010	1.00	2010

	počet novovytvorených pracovných miest obsadených ženami	počet	0.00	2010	0.00	2010
--	--	-------	------	------	------	------

Ing. Miroslava Repáková